శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే అష్టపంచాశత్తమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే అష్టపంచాశత్తమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏకదా పాండవాన్ ద్రష్టుం ప్రతీతాన్ పురుషోత్తమః ।
ఇంద్రప్రస్థం గతః శ్రీమాన్ యుయుధానాదిభిర్వృతః ॥ **1** ॥

దృష్ట్వా తమాగతం పార్థా ముకుందమఖిలేశ్వరం ।
ఉత్తస్థుర్యుగపద్ వీరాః ప్రాణా ముఖ్యమివాగతం ॥ **2** ॥

పరిష్వజ్యాచ్యుతం వీరా అంగసంగహతైనసః ।
సానురాగస్మితం వక్త్రం వీక్ష్య తస్య ముదం యయుః ॥ **3** ॥

యుధిష్ఠిరస్య భీమస్య కృత్వా పాదాభివందనం ।
ఫాల్గునం పరిరభ్యాథ యమాభ్యాం చాభివందితః ॥ **4** ॥

పరమాసన ఆసీనం కృష్ణా కృష్ణమనిందితా ।
నవోఢా వ్రీడితా కించిచ్చనైరేత్యాభ్యవందత ॥ **5** ॥

తథైవ సాత్యకిః పార్థైః పూజితశ్చాభివందితః ।
నిషసాదాసనేఽన్యే చ పూజితాః పర్యుపాసత ॥ **6** ॥

పృథాం సమాగత్య కృతాభివాదన -
స్తయాతిహార్దార్ద్రదృశాభిరంభితః ।

ఆపృష్టవాంస్తాం కుశలం సహస్నుషాం
పితృష్వసారం పరిపృష్టబాంధవః ॥ 7 ॥

తమాహ ప్రేమవైక్లవ్యరుద్ధకంఠాశ్రులోచనా ।
స్మరంతీ తాన్ బహూన్ క్లేశాన్ క్లేశాపాయాత్మదర్శనం ॥ 8 ॥

తదైవ కుశలం నోఽభూత్ సనాథాస్తే కృతా వయం ।
జ్ఞాతీన్ నః స్మరతా కృష్ణ భ్రాతా మే ప్రేషితస్త్వయా ॥ 9 ॥

న తేఽస్తి స్వపరభ్రాంతిర్విశ్వస్య సుహృదాత్మనః ।
తథాపి స్మరతాం శశ్వత్ క్లేశాన్ హంసి హృది స్థితః ॥ 10 ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ
కిం న ఆచరితం శ్రేయో న వేదాహమధీశ్వర ।
యోగేశ్వరాణాం దుర్దర్శో యన్నో దృష్టః కుమేధసాం ॥ 11 ॥

ఇతి వై వార్షికాన్ మాసాన్ రాజ్ఞా సోఽభ్యర్థితః సుఖం ।
జనయన్ నయనానందమింద్రప్రస్థౌకసాం విభుః ॥ 12 ॥

ఏకదా రథమారుహ్య విజయో వానరధ్వజం ।
గాండీవం ధనురాదాయ తూణౌ చాక్షయసాయకౌ ॥ 13 ॥

సాకం కృష్ణేన సన్నద్ధో విహర్తుం విపినం వనం ।
బహువ్యాలమృగాకీర్ణం ప్రావిశత్ పరవీరహా ॥ 14 ॥

తత్రావిధ్యచ్ఛరైర్వ్యాఘ్రాన్ సూకరాన్ మహిషాన్ రురూన్ ।
శరభాన్ గవయాన్ ఖడ్గాన్ హరిణాంఛశల్లకాన్ ॥ 15 ॥

తాన్ నిన్యుః కింకరా రాజ్ఞే మేధ్యాన్ పర్వణ్యుపాగతే ।
తృట్పరీతః పరిశ్రాంతో బీభత్సుర్యమునామగాత్ ॥ 16 ॥

తత్రోపస్పృశ్య విశదం పీత్వా వారి మహారథౌ।
కృష్ణౌ దదృశతుః కన్యాం చరంతీం చారుదర్శనాం ॥ **17** ॥

తామాసాద్య వరారోహాం సుద్విజాం రుచిరాననాం।
పప్రచ్ఛ ప్రేషితః సఖ్యా ఫాల్గునః ప్రమదోత్తమాం ॥ **18** ॥

కా త్వం కస్యాసి సుశ్రోణి కుతోఽసి కిం చికీర్షసి।
మన్యే త్వాం పతిమిచ్ఛంతీం సర్వం కథయ శోభనే ॥ **19** ॥

కాలింద్యువాచ
అహం దేవస్య సవితుర్దుహితా పతిమిచ్ఛతీ।
విష్ణుం వరేణ్యం వరదం తపః పరమమాస్థితా ॥ **20** ॥

నాన్యం పతిం వృణే వీర తమృతే శ్రీనికేతనం।
తుష్యతాం మే స భగవాన్ ముకుందోఽనాథసంశ్రయః ॥ **21** ॥

కాలిందీతి సమాఖ్యాతా వసామి యమునాజలే।
నిర్మితే భవనే పిత్రా యావదచ్యుతదర్శనం ॥ **22** ॥

తథావదద్ గుడాకేశో వాసుదేవాయ సోఽపి తాం।
రథమారోప్య తద్ విద్వాన్ ధర్మరాజముపాగమత్ ॥ **23** ॥

యదైవ కృష్ణః సందిష్టః పార్థానాం పరమాద్భుతం।
కారయామాస నగరం విచిత్రం విశ్వకర్మణా ॥ **24** ॥

భగవాంస్తత్ర నివసన్ స్వానాం ప్రియచికీర్షయా।
అగ్నయే ఖాండవం దాతుమర్జునస్యాస సారథిః ॥ **25** ॥

సోఽగ్నిస్తుష్టో ధనురదాద్ధయాంశ్వేతాన్ రథం నృప।
అర్జునాయాక్షయౌ తూణౌ వర్మ చాభేద్యమస్త్రిభిః ॥ **26** ॥

మయశ్చ మోచితో వహ్నేః సభాం సఖ్య ఉపాహరత్ ।
యస్మిన్ దుర్యోధనస్యాసీజ్జలస్థలదృశిభ్రమః ॥ **27** ॥

స తేన సమనుజ్ఞాతః సుహృద్భిశ్చానుమోదితః ।
ఆయయౌ ద్వారకాం భూయః సాత్యకిప్రముఖైర్వృతః ॥ **28** ॥

అథోపయేమే కాలిందీం సుపుణ్యర్త్వర్క ఊర్జితే ।
వితన్వన్ పరమానందం స్వానాం పరమమంగలం ॥ **29** ॥

విందానువిందావావంత్యౌ దుర్యోధనవశానుగౌ ।
స్వయంవరే స్వభగినీం కృష్ణే సక్తాం న్యషేధతాం ॥ **30** ॥

రాజాధిదేవ్యాస్తనయాం మిత్రవిందాం పితృష్వసుః ।
ప్రసహ్య హృతవాన్ కృష్ణో రాజన్ రాజ్ఞాం ప్రపశ్యతాం ॥ **31** ॥

నగ్నజిన్నామ కౌసల్య ఆసీద్ రాజాతిధార్మికః ।
తస్య సత్యాభవత్ కన్యా దేవీ నాగ్నజితీ నృప ॥ **32** ॥

న తాం శేకుర్నృపా వోఢుమజిత్వా సప్త గోవృషాన్ ।
తీక్ష్ణశృంగాన్ సుదుర్ధర్షాన్ వీరగంధాసహాన్ ఖలాన్ ॥ **33** ॥

తాం శ్రుత్వా వృషజిల్లభ్యాం భగవాన్ సాత్వతాం పతిః ।
జగామ కౌసల్యపురం సైన్యేన మహతా వృతః ॥ **34** ॥

స కోసలపతిః ప్రీతః ప్రత్యుత్థానాసనాదిభిః ।
అర్హణేనాపి గురుణా పూజయన్ ప్రతినందితః ॥ **35** ॥

వరం విలోక్యాభిమతం సమాగతం
నరేంద్రకన్యా చకమే రమాపతిం ।
భూయాదయం మే పతిరాశిషోఽమలాః
కరోతు సత్యా యది మే ధృతో వ్రతైః ॥ **36** ॥

యత్పాదపంకజరజః శిరసా బిభర్తి
శ్రీరబ్జజః సగిరిశః సహలోకపాలైః।
లీలాతనూః స్వకృతసేతుపరీప్సయేశః
కాలే దధత్ స భగవాన్ మమ కేన తుష్యేత్ ॥ **37** ॥

అర్చితం పునరిత్యాహ నారాయణ జగత్పతే।
ఆత్మానందేన పూర్ణస్య కరవాణి కిమల్పకః ॥ **38** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
తమాహ భగవాన్ హృష్టః కృతాసనపరిగ్రహః।
మేఘగంభీరయా వాచా సస్మితం కురునందన ॥ **39** ॥

శ్రీభగవానువాచ
నరేంద్ర యాచ్ఞా కవిభిర్విగర్హితా
రాజన్యబంధోర్నిజధర్మవర్తినః।
తథాపి యాచే తవ సౌహృదేచ్ఛయా
కన్యాం త్వదీయాం న హి శుల్కదా వయం ॥ **40** ॥

రాజోవాచ
కోఽన్యస్తేఽభ్యధికో నాథ కన్యావర ఇహేప్సితః।
గుణైకధామ్నో యస్యాంగే శ్రీర్వసత్యనపాయినీ ॥ **41** ॥

కిం త్వస్మాభిః కృతః పూర్వం సమయః సాత్వతర్షభ।
పుంసాం వీర్యపరీక్షార్థం కన్యావరపరీప్సయా ॥ **42** ॥

సప్తైతే గోవృషా వీర దుర్దాంతా దురవగ్రహాః।
ఏతైర్భగ్నాః సుబహవో భిన్నగాత్రా నృపాత్మజాః ॥ **43** ॥

యదిమే నిగృహీతాః స్యుస్త్వయైవ యదునందన।
వరో భవానభిమతో దుహితుర్మే శ్రియః పతే ॥ **44** ॥

ఏవం సమయమాకర్ణ్య బద్ధ్వా పరికరం ప్రభుః।
ఆత్మానం సప్తధా కృత్వా న్యగృహ్ణల్లీలయైవ తాన్ ॥ **45** ॥

బద్ధ్వా తాన్ దామభిః శౌరిర్భగ్నదర్పాన్ హతౌజసః।
వ్యకర్షల్లీలయా బద్ధాన్ బాలో దారుమయాన్ యథా ॥ **46** ॥

తతః ప్రీతః సుతాం రాజా దదౌ కృష్ణాయ విస్మితః।
తాం ప్రత్యగృహ్ణాద్ భగవాన్ విధివత్ సదృశీం ప్రభుః ॥ **47** ॥

రాజపత్న్యశ్చ దుహితుః కృష్ణం లబ్ధ్వా ప్రియం పతిం।
లేభిరే పరమానందం జాతశ్చ పరమోత్సవః ॥ **48** ॥

శంఖభేర్యానకా నేదుర్గీతవాద్యద్విజాశిషః।
నరా నార్యః ప్రముదితాః సువాసఃస్రగలంకృతాః ॥ **49** ॥

దశధేనుసహస్రాణి పారిబర్హమదాద్ విభుః।
యువతీనాం త్రిసాహస్రం నిష్కగ్రీవసువాససాం ॥ **50** ॥

నవనాగసహస్రాణి నాగాచ్ఛతగుణాన్ రథాన్।
రథాచ్ఛతగుణానశ్వానశ్వాచ్ఛతగుణాన్ నరాన్ ॥ **51** ॥

దంపతీ రథమారోప్య మహత్యా సేనయా వృతౌ।
స్నేహప్రక్లిన్నహృదయో యాపయామాస కోసలః ॥ **52** ॥

శ్రుత్వైతద్ రురుధుర్భూపా నయంతం పథి కన్యకాం।
భగ్నవీర్యాః సుదుర్మర్షా యదుభిర్గోవృషైః పురా ॥ **53** ॥

తానస్యతః శరవ్రాతాన్ బంధుప్రియకృదర్జునః।
గాండీవీ కాలయామాస సింహః క్షుద్రమృగానివ ॥ **54** ॥

పారిబర్హముపాగృహ్య ద్వారకామేత్య సత్యయా।
రేమే యదూనామృషభో భగవాన్ దేవకీసుతః ॥ **55** ॥

శ్రుతకీర్తేః సుతాం భద్రాముపయేమే పితృష్వసుః।
కైకేయీం భ్రాతృభిర్దత్తాం కృష్ణః సంతర్దనాదిభిః ॥ **56** ॥

సుతాం చ మద్రాధిపతేర్లక్ష్మణాం లక్షణైర్యుతాం।
స్వయంవరే జహారైకః స సుపర్ణః సుధామివ ॥ **57** ॥

అన్యాశ్చైవంవిధా భార్యాః కృష్ణస్యాసన్ సహస్రశః।
భౌమం హత్వా తన్నిరోధాదాహృతాశ్చారుదర్శనాః ॥ **58** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
దశమస్కంధే ఉత్తరార్ధే అష్టమహిష్యుద్వాహో నామ అష్టపంచాశత్తమోఽధ్యాయః ॥